

ediția
2012

GHIDUL CONSULTANȚILOR JURIDICI pe piața energiei

PREȚ: 10 LEI

Gratuit pentru abonații „Finanțistii”

5 948491 470023

Finanțistii

Catalog realizat cu sprijinul
Ministerului Economiei,
Comerțului și Mediului de Afaceri

Racordarea la rețea a proiectelor de energie din surse regenerabile

Av. Elena Darabanu, Senior Associate, Voicu & Filipescu

Av. Lidia Trandafir, Associate, Voicu & Filipescu

Energia din surse regenerabile și necesitatea facilitării racordării la rețea

România se bucură de un vast potențial de exploatare și valorificare a energiei provenite din surse regenerabile, într-un cadru temporal în care resursele limitate fac ca energia din surse regenerabile să devină indispensabilă.

România se poate poziționa în perioada următoare ca și „putere” în sectorul energetic regenerabil, prin dezvoltarea infrastructurii energetice și asigurarea accesibilității energiei regenerabile la rețeaua energetică națională. În prezent, țara noastră, ca și majoritatea statelor europene, se confruntă cu starea precară a infrastructurii energetice, căutându-se soluții de facilitare a integrării energiei din surse regenerabile în rețeaua electrică și urmărindu-se implementarea „rețelelor inteligente”.

Formalitățile de racordare la rețea

Țara noastră urmărește să se alinieze cerințelor conturate la nivel european și să asigure în sectorul energiei regenerabile un cadru de siguranță și accesibilitate la rețeaua electrică națională. Accesul la rețeaua electrică națională se realizează prin obținerea avizului de amplasament, a avizului tehnic de racordare, achitarea/asumarea achitării tarifului de racordare, stabilirea compensațiilor bănești între utilizatorii racordați în etape diferite.

O serie de formalități procedurale trebuie întreprinse în acest sens, după caz:

- (i) etapa de documentare și informare; La solicitarea potențialului utilizator, operatorul de rețea va furniza gratuit informații cu privire la:
 - (a) necesitatea obținerii unui aviz de amplasament sau a elaborării unui studiu de soluție, dacă este cazul;
 - (b) posibilitățile de racordare la rețeaua proprie a instalațiilor aferente locului de producere sau de consum;
 - (c) acțiunile pe care trebuie să le întreprindă utilizatorul și documentele aferente necesare, specifice fiecărei etape a procesului de racordare;
 - (d) tarifele în vigoare practicate de operatorul de rețea pentru emiterea avizelor tehnice de racordare, respectiv tarifele de racordare și temeiul legal al acestora.
- (ii) depunerea cererii de racordare și a documentației aferente pentru obținerea avizului tehnic de racordare;
- (iii) emiterea avizului tehnic de racordare;

- (iv) încheierea contractului tehnic de racordare
- (v) încheierea contractului de execuție și realizare a instalației de racordare la rețeaua electrică;
- (vi) punerea în funcțiune a instalației de racordare;
- (vii) punerea sub tensiune a instalației de utilizare.

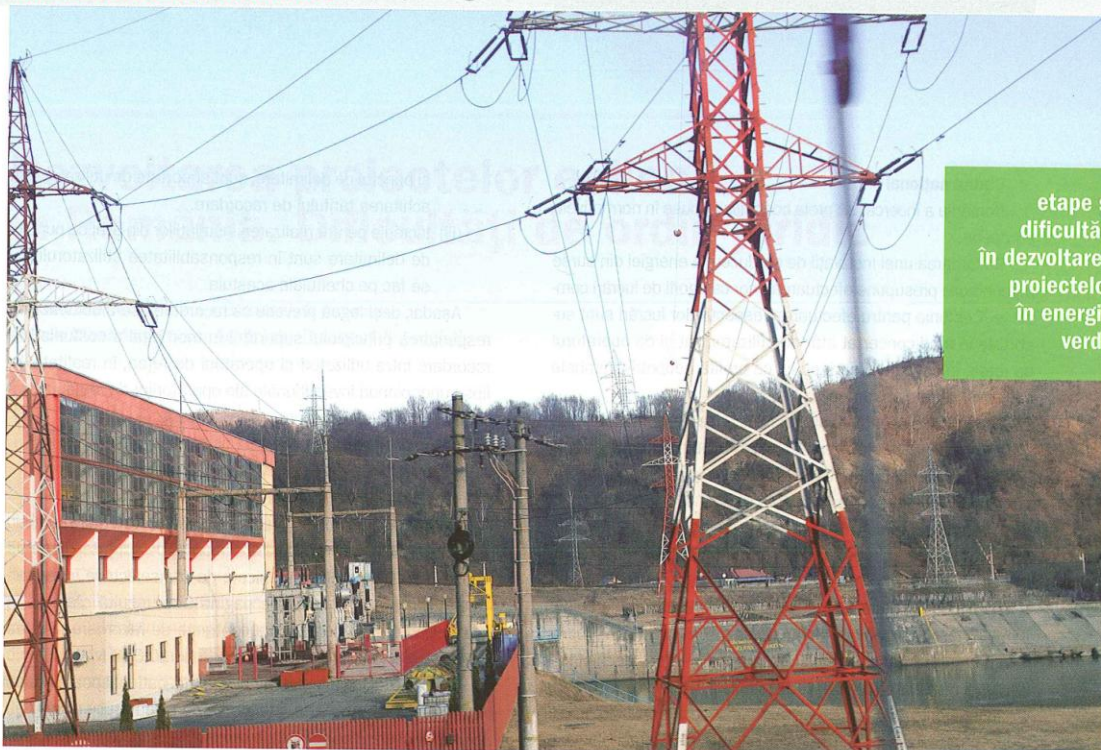
Prioritatea acordată proiectelor regenerabile

Cadru european

Comunitatea europeană a abordat o politică de susținere a promovării prioritare a surselor de energie regenerabilă, deoarece se consideră că exploatarea acestora contribuie pe termen lung la protecția mediului și la dezvoltarea durabilă. Astfel directivele adoptate la nivel european creează cadrul legal și trasează limitele în care autoritățile din statele membre trebuie și pot să acționeze pentru a asigura și facilita accesul energiei provenite din surse regenerabile de energie la rețelele energetice naționale.

În preocuparea de a asigura implementarea de către statele membre a unor politici adecvate pentru promovarea energiei provenite din surse regenerabile, normativele europene conturează în linii mari obligațiile care revin în sarcina operatorilor și distribuitorilor de sistem, precum:

- (i) luarea de către operatorii de transport și sistem și cei de distribuție a măsurilor care garantează transportul și distribuția energiei electrice produse din surse regenerabile de energie;
- (ii) luarea de către operatorii de transport și sistem și cei de distribuție a măsurilor necesare pentru a asigura fie accesul prioritar, fie accesul garantat al energiei electrice din surse regenerabile de energie la sistemul energetic național;
- (iii) luarea de către operatorii de transport și sistem și cei de distribuție a măsurilor care să asigure că la dispachizarea instalațiilor de producere a energiei electrice operatorii de transport și sistem acordă prioritate instalațiilor de producere care utilizează surse regenerabile de energie.
- (iv) luarea măsurilor adecvate de funcționare a rețelei electrice și a pieței în scopul minimizării limitărilor privind utilizarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie.

etape și
dificultăți
în dezvoltarea
proiectelor
în energia
verde

Cadrul național

La nivelul țării noastre, asigurarea accesului energiei din surse regenerabile la rețeaua electrică națională se realizează diferențiat, în funcție de capacitatea instalației de producere, precum și de opțiunile producătorului, prin:

- (i) asigurarea accesului prioritar la rețele al energiei electrice din surse regenerabile pentru energia produsă în centrale electrice cu putere instalată de cel mult 1 MW, dacă producătorii decid să vândă energia la preț reglementat.

Prin acordarea accesului prioritar la rețea se asigură preluarea în orice moment și vânzarea întregii cantități de energie electrică produse la un moment dat, în funcție de capacitatea racordului la rețea și disponibilitatea unităților/resurselor disponibile.

- (ii) asigurarea accesului garantat la rețele pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie contractată și vândută pe piața de energie, cu excepția energiei electrice care este contractată și vândută la preț reglementat.

Prin accesul garantat, după încheierea contractului de racordare, toată energia transmisă în sistem trebuie preluată de operator, garantându-se preluarea, nu însă și echilibrarea, care rămâne în sarcina producătorului.

Cu toate acestea, sistemul nu va prelua întotdeauna toată cantitatea de energie produsă, putând exista restricții în principal de ordin tehnic sau limitări legate de siguranța sistemului.

Astfel, deși accesul prioritar este garantat doar pentru producătorii care decid să vândă la preț reglementat, prin cele două categorii de măsuri se asigură producătorilor de energie din surse regenerabile prioritate la sistemul energetic național în raport cu producătorii de energie din surse tradiționale.

Costurile racordării la rețea

Cadrul european

Operatorii de transport și sistem, precum și cei de distribuție au obligația de a stabili și de a face publice norme standardizate privind suportarea separată și în comun a costurilor adaptărilor tehnice, precum racordările la rețeaua electrică și întăririle rețelei electrice, operarea îmbunătățită a rețelei electrice și aplicarea nediscriminatorie a codurilor de rețea, care sunt necesare pentru a-i integra pe noii producători care alimentează rețeaua interconectată cu energie electrică produsă din surse regenerabile de energie. De asemenea, aceștia au obligația de a pune la dispoziția oricărui nou producător de energie din surse regenerabile care dorește să se conecteze la rețea informații cu privire la:

- (i) o estimare cuprinzătoare și detaliată a costurilor legate de racordare;
- (ii) un termen rezonabil și precis pentru primirea și analiza cererii de racordare la rețeaua electrică;
- (iii) un calendar orientativ rezonabil pentru orice racordare propusă la rețeaua electrică.

Cadrul național

România a încercat să preia condițiile impuse în normativele europene.

Racordarea unei instalații de producere a energiei din surse regenerabile presupune efectuarea unor categorii de lucrări complexe. Costurile pentru efectuarea respectivelor lucrări sunt suportate în mod concertat atât de utilizator, cât și de operatorul de rețea, în considerare a faptului că profită deopotrivă ambele categorii, după cum urmează:

- (i) lucrările de întărire a rețelei electrice în amonte de punctul de racordare, pentru crearea condițiilor tehnice necesare racordării unui utilizator sunt suportate de operatorul de rețea, pe cheltuiala sa.

În cazul în care lucrările sunt destinate racordării unui singur loc de producere sau sunt destinate în exclusivitate ori în proporție de 60% racordării unui loc de consum, costurile sunt suportate și de utilizator.

Dacă respectivele lucrări nu au fost prevăzute în programul de investiții al operatorului de rețea, neexistând posibilitatea realizării corelate cu instalația de racordare până la data de punere sub tensiune a instalației de utilizare, operatorul comunică utilizatorului termenele posibile de realizare a respectivelor lucrări. Utilizatorul se va afla astfel în situația de a opta dacă:

- (a) renunță la realizarea obiectivului pe respectivul amplasament;
- (b) amână realizarea obiectivului;
- (c) suportă costurile respectivelor lucrări, urmând ca acestea să îi fie ulterior rambursate de către operatorul de rețea.

Lipsa unei reglementări exprese cu privire la modalitatea și termenele de rambursare a costurilor determină în practică adeseori dificultăți reale în luarea de către utilizatori a deciziilor de participare/suportare a unor astfel de costuri și evaluarea perspectivelor de recuperare a investiției.

- (d) acceptă o eventuală altă soluție propusă de operatorul de rețea.

- (ii) lucrările pentru realizarea instalației de racordare, respectiv a instalațiilor cuprinse între punctul de racordare

și punctul de delimitare, sunt suportate de utilizator, prin achitarea tarifului de racordare.

- (iii) lucrările pentru realizarea instalațiilor din aval de punctul de delimitare sunt în responsabilitatea utilizatorului și se fac pe cheltuiala acestuia.

Așadar, deși legea prevede că racordarea se efectuează cu respectarea principiului suportării în mod egal a costurilor de racordare între utilizatori și operatorii de rețea, în realitate, în lipsa unor planuri investiționale ale operatorilor de rețea, utilizatorul este solicitat să suporte întregul cost.

Capacitatea maximă de suportabilitate a SEN

Conform estimărilor operatorilor de rețea, sistemul energetic național („SEN”) are o capacitate maximă de suportabilitate de 3.000 MW. Din datele comunicate de Transelectrica în rapoartele informative publicate pe pagina web, rezultă că până în prezent au fost încheiate deja contracte de racordare la rețea pentru proiecte cu o capacitate totală de 10.352 MW.

În contextul în care sistemul energetic național poate prelua maximum 3.000 MW de energie verde și au fost emise deja avize și încheiate contracte de racordare la rețea pentru o cantitate de energie care depășește limita maximă de suportabilitate a SEN, operatorii de rețea condiționează racordarea de efectuarea de către utilizatori a lucrărilor, deseori deosebit de costisitoare, de întărire/dezvoltare a rețelei electrice, rezultând astfel un dezavantaj considerabil pentru implementarea investiției și atragerea unei finanțări.

Pentru eliminarea unor incertitudini cu privire la posibilitatea și condițiile de racordare a proiectelor de energie regenerabilă la rețelele de electricitate de interes public, se impune așadar aprobarea reglementărilor cu privire la modalitatea și termenele de recuperare a investițiilor în consolidarea rețelei electrice.

Pe de altă parte, este necesar să se pună în practică o contorizare precisă și eficientă a energiei care intră în sistem și care este consumată, în acest sens fiind necesară implementarea așa-numitelor rețele inteligente. Conform directivelor europene, România va trebui să stabilească până în septembrie 2012 un plan de implementare și un calendar pentru introducerea sistemelor de contorizare inteligente.

